

Guía Docente				
Datos Identificativos			2020/21	
Asignatura (*)	Historia do Español	Código	613G01025	
Titulación	Grao en Español: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Letras			
Coordinación	Perez Pascual, Jose Ignacio	Correo electrónico	jose.ignacio.perez.pascual@udc.es	
Profesorado	Perez Pascual, Jose Ignacio	Correo electrónico	jose.ignacio.perez.pascual@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Descrición e estudo histórico da lingua española. Evolución interna e externa			
Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos Non hai 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se modifican De non poderse producir a desexable presencialidade, e dacordo coa experiencia do curso 2019-2020, é posible recurrir con relativa facilidade á docencia non presencial mediante Teams, Zoom ou outra plataforma similar, en especial para as horas expositivas. Máis complicado pode chegar a ser conectar co alumnado no caso de horas consagradas a aspectos prácticos, pois nese caso a docencia debería ser en directo, non mediante grabación: doutro modo non sería posible interactuar co alumnado de forma similar á "vella normalidade" (naturalmente, non se pode descartar que se combine a docencia presencial con grupos reducidos e a docencia non presencial para las clases expositivas máis numerosas). 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Nesta materia, xa se dispuxo da posibilidade de atención individualizada por medio de videoconferencia, polo que non cambia a situación. 4. Modificacións na avaliación Non serían precisas, mesmo no caso de ter que acudir á docencia mediante Teams. Deberá manterse no posible a valoración do traballo individual do alumno dentro da aula e, desde logo, conceder ao traballo escrito polo estudante a porcentaje da puntuación que se lle asigna na guía. Deberá procurarse que o exame, para ter un mínimo rigor, se realice de forma presencial. 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Non hai modificacións na bibliografía, aínda que, de ser o caso, cómpre proporcionar os elementos básicos de consulta a través de Moodle, se os estudantes non puidesen acceder á Biblioteca.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A3	Coñecer as correntes teóricas da lingüística e da ciencia literaria.

A5	Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua española.
A9	Elaborar textos orais e escritos de diferente tipo en lingua galega, española e inglesa.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A18	Coñecer a historia e a cultura das comunidades hispanofalantes.
A19	Dominar a gramática da lingua española.
A20	Coñecer a situación sociolingüística da lingua española.
A21	Coñecer a variación lingüística da lingua española.
A22	Coñecer a evolución histórica externa e interna da lingua española.
A23	Ter coñecementos de terminoloxía e neoloxía.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B2	Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
B10	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/a e profesional.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñecer a formación e desenvolvemento da lingua española e dos seus diferentes períodos, con especial atención ás características principais de cada un deles		A3	B1 C1
		A5	B2 C3
		A9	B3 C6
		A11	B5 C7
		A15	B6 C8
		A18	B7
		A19	B8
		A20	B10
		A21	
		A22	
		A23	

Contidos	
Temas	Subtemas
1. A historia da lingua	1.1. Os estudos diacrónicos 1.2. Orixe, evolución e metodoloxía do historicismo lingüístico
2. O castelán lingua románica	2.1. Orixes históricas da lingua española 2.2. O castelán entre as linguas románicas 2.3. Aportacións léxicas ao castelán: substratos e superestratos

3. Períodos na historia da lingua española	3.1. O español medieval 3.2. O español clásico. Os Séculos de Ouro 3.3. O español moderno. Séculos XVIII y XIX 3.4. O español contemporáneo
--	--

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	A3 A11 A18 A21 A22 B1 B3 B5 B7 C3 C6	0	11	11
Sesión maxistral	A3 A5 A11 A15 A18 A19 A20 A21 A22 A23 B1 B2 B3 B5 B6 B7 C1 C3	21	42	63
Eventos científicos e/ou divulgativos	A3 A11 A18 A21 A22 B3 B5 B7 C6 C7 C8	0	6	6
Traballos tutelados	A5 A9 A11 A15 A18 A22 B1 B3 B5 B6 B7 C1 C6	6	36	42
Portafolios do alumno	A5 A9 A11 A15 A21 A22 B1 B2 B6 B7 B8 B10 C1 C3 C6	0	15	15
Obradoiro	A11 A15 A18 A21 A22 B1 B7	7	0	7
Proba mixta	A3 A5 A9 A11 A15 A18 A21 A22 B5 B6 B7 C1 C6	3	0	3
Atención personalizada		3	0	3
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas	O alumno realizará, fora da aula, unha serie de lecturas de textos básicos que o profesor lle indicará.
Sesión maxistral	O profesor presentará os aspectos xerais do programa e desenvolverá aqueles apartados que considere de especial dificultade; impartiranse nas sesións xerais de carácter expositivo.
Eventos científicos e/ou divulgativos	O alumno asistirá a unha serie de sesións científicas que o profesor lle indicará.
Traballos tutelados	Traballo de tipo práctico.
Portafolios do alumno	O alumno entregará todas as actividades realizadas ao longo do curso, debidamente organizadas, e unha pequena reflexión sobre a utilidade que para el tiveron.
Obradoiro	En clase realizaranse diversas actividades, como comentarios de texto, relacionados con algún aspecto concreto do temario.
Proba mixta	Exame final de carácter teórico e práctico no que o alumno deberá demostrar os coñecementos e competencias adquiridas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Traballos tutelados Sesión maxistral Eventos científicos e/ou divulgativos Lecturas Proba mixta Obradoiro	A totalidade das actividades deseñadas son susceptibles de requirir atención personalizada por parte do profesor, especialmente naqueles apartados que deben realizarse fora da aula; con este fin, o alumno debe acudir ás sesións de tutoría no horario establecido.
---	--

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A5 A9 A11 A15 A18 A22 B1 B3 B5 B6 B7 C1 C6	Realizárase un traballo práctico, sempre baixo a tutela do profesor.	35
Proba mixta	A3 A5 A9 A11 A15 A18 A21 A22 B5 B6 B7 C1 C6	Realizárase unha proba mixta de carácter teórico-práctico na que se avaliarán os coñecementos adquiridos e a súa capacidade para expoñelos.	50
Portafolios do alumno	A5 A9 A11 A15 A21 A22 B1 B2 B6 B7 B8 B10 C1 C3 C6	A final de curso o alumno entregará unha recopilación das actividades realizadas ao longo do curso, debidamente organizadas, e unha pequena reflexión sobre a utilidade que para el tiveron.	10
Obradoiro	A11 A15 A18 A21 A22 B1 B7	Tempo reservado especialmente á realización de prácticas de análise filolóxica e ao coñecemento de ferramentas útiles na nosa disciplina	5

Observacións avaliación
Os diversos traballos e actividades deben ofrecer un axeitado nivel de corrección lingüística, tanto no plano da ortografía como no da redacción (utilización dun rexistro formal, claridade expositiva, emprego correcto da puntuación...).
Calificarase con "Non presentado" aos alumnos que non realicen a proba mixta.
Na proba mixta debe acadarse unha nota mínima de 4 para superar a materia.
A materia poderá ser adaptada a estudantes con minusvalideces e aos que non teñan un nivel de español similar ao nativo.
Na convocatoria de xullo realizarase unha proba mixta, que contará o 50%. O 50% restante recaerá no traballo tutelado, que será individual e nas actividades e participación nas aulas do alumnado.
Alumnos con dispensa académica de exención de asistencia
Estes alumnos avalíaranse mediante a proba mixta (50%) mais un traballo tutelado individual (50%), tanto na primeira oportunidade coma na segunda.

Fontes de información	
Bibliografía básica	ARIZA, M., Manual de fonología histórica del español, Madrid, Síntesis, 1989. CANO AGUILAR, R., coord., Historia de la Lengua Española, Barcelona, Ariel, 2004. FRADEJAS RUEDA, J. M., Fonología histórica del español, Madrid, Visor, 1997. LAPESA, R., Historia de la lengua española, Madrid, Gredos, 1998. LLOYD, P. M., Del latín al español, Madrid, Gredos, 1993. MENÉNDEZ PIDAL, R., Gramática histórica española, Madrid, Espasa-Calpe, 1941. MENÉNDEZ PIDAL, R., Historia de la lengua española, Madrid, Fundación Ramón Menéndez Pidal-Real Academia Española, 2005.
Bibliografía complementaria	- ARIZA, M. (1989). Manual de fonología histórica del español. Madrid: Síntesis - CANO AGUILAR, R., coord. (2004). Historia de la Lengua Española. Barcelona: Ariel - FRADEJAS RUEDA, J. M. (1997). Fonología histórica del español. Madrid: Visor - LAPESA, R. (1998). Historia de la lengua española. Madrid: Gredos - LLOYD, P. M (1993). Del latín al español. Madrid: Gredos - MENÉNDEZ PIDAL, R. (1941). Gramática histórica española. Madrid: Espasa-Calpe - MENÉNDEZ PIDAL, R. (2005). Historia de la lengua española. Madrid: Fundación Ramón Menéndez Pidal-Real Academia Española - PENNY, R. (1993). Gramática Histórica del español. Barcelona: Ariel

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Lingua Española 1/613G01001 Lingua Española 2/613G01013 Fonética e Fonoloxía do Español/613G01020
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Cuestións de Historia da Lingua Española/613G01043
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías